

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Medieval pottery production in South Limburg: a renewed perspective on the high medieval ceramics chronology and the pottery production sites at Brunssum, Schinveld, Waubach, Nieuwenhagen and surrounding villages

Janssen, M.J.

Citation

Janssen, M. J. (2026, July 1). *Medieval pottery production in South Limburg: a renewed perspective on the high medieval ceramics chronology and the pottery production sites at Brunssum, Schinveld, Waubach, Nieuwenhagen and surrounding villages*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4307246>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4307246>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

References

- Albers, P., P. Doppler & W. Goossens (red.) 1921: Berichten: Schaesberg, *De Maasgouw* 41/3, 24.
- Albers, P., P. Doppler & W. Goossens (red.) 1927: Berichten: Schaesberg, *De Maasgouw* 47/3-4, 21-22.
- Ament, H., 1964: Rotbemalte fränkische Keramik aus dem Mittelrheingebiet, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 164/1964, 321-326.
- Annaert, R., 2018: *Het vroegmiddeleeuwse grafveld van Broechem / The early medieval cemetery of Broechem*, Bonn (Merovingian Archaeology in the Low Countries 5).
- Anonymus, 1949: Rijnsburg, abdijgebouw, *Nieuwsbulletin KNOB* (6^e serie) 2/1949, 247-250.
- Arnold, P. & J. Van Den Boogard 2005: *Over de Maas. Varen en spelevaren door de eeuwen heen*, Maastricht (Maastrichts Silhouet 61).
- Arts, N. & K. Deforce 2021: *Een Karolingische pottenbakkersoven met Badorf-type aardewerk aan de Asterstraat in Beerse (Antwerpse Kempen)*, Eindhoven.
- Bader, W., 1962: Datierte Gefäße aus St. Viktor in Xanten, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 162/1962, 188-230, Taf. 13-28.
- Bardet, A.C., 1995: Pottery traded to Dorestad: some exploratory archaeometrical analyses of Early Medieval Rhenish wares, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 41, 187-251.
- Bartels, M., 1999: *Steden in scherven. Vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900) / Cities in sherds. Finds from cesspits in Deventer, Dordrecht, Nijmegen and Tiel (1250-1900)*, Zwolle.
- Bartels, M., J.-W. Oudhof & J. Dijkstra 1997: Duisburgse waar uit Ottoons Tiel, een keramisch gidsfossiel voor de tiende eeuw? *Westerheem* 46-3, 2-15.
- Bauche, R.-D., 1997: *Die Keramik des 12. Jahrhunderts zwischen Köln und Aachen*, Bonn (Archäologische Berichte 9).
- Beaujean, H.A., 1955: Bruinkolendelving te Heerlerheide, I. Rond het Leienhoes, *Land van Herle* 5-4, 65-70.
- Beckers, H.J. & G.A.J. Beckers 1940: *Voorgeschiedenis van Zuid-Limburg. Twintig jaren archaeologisch onderzoek*, Maastricht.
- Beckers, W., 1990: De pottenbakkersoven in de Groenstraat te Ubach o. Worms, *Jaarboek OCGL* 1990, 7-17.

- Beckers, W., 2001: *Middeleeuwse pottenbakkersovens in Landgraaf*, Landgraaf.
- Bijsterveld, A.-J., 2015: Machts- en territoriumvorming: van Karolingische kernregio tot territoriale lappendeken, 900–1200, in: *Limburg. Een geschiedenis, deel I: tot 1500*, Maastricht, 207–240.
- Blair, J., 2018: *Building Anglo-Saxon England*, Princeton/Oxford.
- Bloemers, J.H.F., 1978: Verslag van de provinciaal archeoloog van Limburg, *Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Jaarverslag 1977*, 138–143.
- Böhner, K., P.J. Tholen & R. Von Uslar 1950: Ausgrabungen in den Kirchen von Breberen und Doveren (Regierungsbezirk Aachen), *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 150/1950, 192–228, Beilage 1.
- Borremans, R., 1956: Ceramiek uit de Borch te Grimbergen, *Archaeologia Belgica* 29/d, 1–7.
- Borremans, R., 1998: Découverte d'une production de céramique peinte à Andenne à l'emplacement A67 (province de Namur), *Etudes et Documents Archéologie* 5, 119–131.
- Borremans, R. & W. Lassance 1956: Recherches archéologiques sur la céramique d'Andenne au Moyen Âge, *Archaeologia Belgica* 32.
- Borremans, R. & R. Warginaire 1966: *La céramique d'Andenne. Recherches de 1956–1965*, Rotterdam.
- Braat, W.C., 1937: Funde mittelalterlichen Keramik in Holland und ihre Datierung, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 142/1937, 157–176, Taf. 42–45.
- Bridger, C. & F. Siegmund 1987: Die Xantener Stiftsimmunität: Grabungsgeschichte und Überlegungen zur Siedlungstopographie, in: *Beiträge zur Archäologie des Rheinlandes (Rheinische Ausgrabungen 27)*, 63–133.
- Brongers, J.A., 1983: Ceramological investigations into medieval pottery at Schinveld, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 33/1983, 375–418.
- Bronk Ramsey, C., 2009: Bayesian analysis of radiocarbon dates, *Radiocarbon* 51/1, 337–360.
- Brüggl, M., E. Cott & C. Keller 2021: Brüggen und Born aus archäologischer Sicht, in: Germes-Dohmen, I. (Hrsg.), *Brüggen und Born, Band 1: Von der Frühzeit bis zur Weimarer Republik. Geschichte der niederrheinischen Gemeinden von der Frühzeit bis zur Gegenwart*, Neustadt an der Aisch, 15–30.
- Bruijn, A., 1960a: Die mittelalterliche Töpferindustrie in Brunssum, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 9/1959, 139–188.

Bruijn, A., 1960b: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 13/1960, 134.

Bruijn, A., 1960c: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 13/1960, 149–150.

Bruijn, A., 1961a: Die mittelalterliche keramische Industrie in Schinveld, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 10–11/1960–1961, 462–507.

Bruijn, A., 1961b: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 14/1961, 147.

Bruijn, A., 1961c: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 14/1961, 186.

Bruijn, A., 1961d: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 14/1961, 208.

Bruijn, A., 1964a: Die mittelalterliche keramische Industrie in Südlimburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 12–13/1962–1963, 357–459.

Bruijn, A., 1964b: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB* (6^e serie) 17/1964, 110.

Bruijn, A., 1965: *De Middeleeuwse pottenbakkerijen in Zuid-Limburg (Nederland)*, Tongeren (Publicaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 9).

Bruijn, A., 1966: Nieuwe vondsten van middeleeuws aardewerk in Zuid-Limburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 14/1964, 133–149.

Bruijn, A., 1967: Een middeleeuwse pottenbakkersoven te Nieuwenhagen, Limburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 15–16/1965–1966, 169–183, Pl. XXI–XXIII.

Bruijn, A., 1968: Zur Zeitbestimmung mittelalterlicher bemalter Keramik, *Château Gaillard* 4, 45–47.

Bruijn, A., 1972: Archeologische Kroniek van Limburg over de jaren 1969–1970: Middeleeuwen: Waubach, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 107–108/1971–1972, 71–72.

Bruijn, A., 1981: Archeologische Kroniek van Limburg over de jaren 1977–1979: Nieuwenhagen en Waubach, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 116–117/1980–1981, 71–73.

Bult, E.J., 2011: Dateringsmogelijkheden van Pingsdorfaardewerk met behulp van de publicatie van Sanke, in: Clevis, H. (ed.), *Assembled Articles 4. Symposium on medieval and post-medieval ceramics, Zwolle, 16 and 17 September 2010*, Zwolle (Assembled Articles 4), 169–190.

Burnier, C.Y., 2016: *Aan de rand van de palts, sporen van middeleeuws Meerssen. Een archeologische opgraving in het centrum van Meerssen*, Amersfoort (ADC Rapport 4080).

Challe, S. & S. De Longueville 2013: La production médiévale mosane en Belgique: état de la question, in: Mouny, S. (coord.), *Des productions céramiques de l'époque Gallo-Romaine à la Renaissance. Actes des journées d'étude de Fosses et Amiens (2008-2009-2010)*, (Revue Archéologique de Picardie 2013-1/2), 155-163.

Claussen, H. & U. Lobbedey 1989: Die karolingische Stiftskirche in Meschede. Kurzer Bericht über die Bauforschung 1965-1981, *Westfalen – Hefte für Geschichte, Kunst und Volkskunde. Mitteilungen des Vereins für Geschichte und Altertumskunde Westfalens, des LWL-Landesmuseums für Kunst und Kulturgeschichte, des LWL-Amtes für Denkmalpflege in Westfalen und des LWL-Museums für Archäologie* 67, 116-126.

Clevis, H., J.F.P. Kottman, J. Thijssen, P. Bitter, S. Ostkamp, N. Van der Meer, M. Tolboom, V. De Groot, N. Jaspers & J. Verhoek 2023: *Deventer Systeem. Classificatiesysteem voor laat- en postmiddeleeuws aardewerk en glas*. [www.deventersysteem.nl, accessed 8 November 2023].

Clevis, H. & J. Kottmann (red.) 1989: *Weggegooid en teruggevonden. Aardewerk en glas uit Deventer vondstcomplexen 1375-1750*, Kampen.

Compagnon, É. & C. Séverin 2015: Deux fours de potier du début du Xe siècle et leur environnement à Oisy-le-Verger (Pas-de-Calais), in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.), *Tourner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5-8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 83-101.

Cornelis, M., 1874: Catalogue des antiquités Romains-Germaines-Celtiques et du Moyen-Âge, in: *Catalogues des diverses collections de livres, d'archives, d'antiquités, de monnaies et médailles romaines, du Moyen-Âge et autres, tableaux, gravures, cartes géographiques, sceaux, armoires gothiques et de plusieurs objets d'art et de curiosité délaissées par Monsieur Charles Gérard Hubert Guillon [...]*, Roermond.

Daemen, J.T., 1963: Schinveld, *Nieuwsbulletin KNOB*, (6e serie) 16/1963, 203-204.

De Boe, G., 1981: Conspectus MCMLXXX: Een laat-middeleeuwse pottenbakkersoven te Tongeren, *Archaeologica Belgica* 238, 76-80.

De Groote, K., W. De Clercq, K. Deforce & J. Moens 2007: *Het aardewerk uit een 10de / vroeg 11de-eeuwse pottenbakkersoven te Merelbeke (Oost-Vlaanderen, België)*, Ghent (CMA – Corpus van Middeleeuws Aardewerk uit gesloten vondstcomplexen in Nederland en Vlaanderen 18).

De Groote, K., 2008: *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late Middeleeuwen 10de-16de eeuw*, Brussels (Relicta Monografieën 1).

De Groote, K., 2015: Technische en typologische analyse van het aardewerk uit drie afvalcontexten (13de-16de eeuw) afkomstig uit de cisterciënzerinnenabdij van Herkenrode, *Relicta. Archeologie, Monumenten- en Landschapsonderzoek in Vlaanderen* 13, 201-300.

De Groote, K. & W. De Clercq 2015: La production de céramique du haut Moyen Âge en Flandre (Belgique). Bilan et perspectives, in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.), *Turner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5-8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 361-371.

De Grooth, M.E.T. & H. Stoepker 1997: Archaeological finds in depots and museums: the end of the line or the beginning? in: Willems, W. J. H., H. Kars, D.P. Hallewas (red.), *Archaeological heritage management in the Netherlands: Fifty years State Service for Archaeological Investigations*, Assen, 296-315.

De Koning, J., 2009: *Een vroegmiddeleeuwse nederzetting op het Meterikse veld (630 tot ca. 1000 n. C.). Horst a/d Maas (L) – Meterik, Meterikse Veld. Definitieve opgraving te Horst a/d Maas - Meterik, Tilburg (Bilan rapport 2009/100)*.

De Koning, J., 2012: Het aardewerk, in: Dijkstra, J. (red.), *Het domein van de boer en de ambachtsman. Een opgraving op het terrein van de voormalige fruitveiling te Wijk bij Duurstede. Een deel van Dorestad en de villa Wijk archeologisch onderzocht*, Amersfoort (ADC Monografie 12), 117-235.

De Koning, J., 2023: Middeleeuws aardewerk voor circa 1000 AD, in: Stoepker, H. (red.), *Sporen van Susteren. Archeologische vondsten uit een Karolingische abdij en een adellijk vrouwenstift; de basispublicatie*, Venlo, 641-728.

De La Haye, R., 2023: De oorkonde uit 714. Tekst en vertaling, in: Stoepker, H. (red.), *Sporen van Susteren. Archeologische vondsten uit een Karolingische abdij en een adellijk vrouwenstift; de basispublicatie*, Venlo, 161-169.

De Longueville, S., 2006: Le Grognon (Namur, Belgique): un site de consommation au secours de la recherche céramologique du VIIIe au XIe siècle, in: Hincker, V. & P. Husi (coord.), *La céramique du Haut Moyen Âge dans le nord-ouest de l'Europe, V^e-Xe siècles. Actes du colloque de Caen 2004. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau, Colloque de Caen, Condé-sur-Noireau*, 27-41.

De Longueville, S., 2009: Visé/Visé. Découverte fortuite d'un four de potier médiéval, *Chronique de l'archéologie wallonne* 16/2009, 125-128.

De Longueville, S., 2015: Les sites de production de céramiques aux Xe et XIe siècles dans la vallée de la Meuse moyenne (Belgique), in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.), *Turner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5-8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 351-360.

De Vries, D.J., 2000: Vergelijkend natuurwetenschappelijk dateringsonderzoek, *Bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 99-3, 74-84.

Demuth, V., 2015: If sherds could tell: imported ceramics from the Hanseatic hinterland in Bergen, Norway. Producers, traders and consumers: who were they, and how were they connected? in: Hansen, G., S. P. Ashby, & I. Baug (eds), *Everyday products in the Middle Ages. Crafts, consumption and the individual in Northern Europe c. AD 800-1600*, Oxford, 339–359.

Den Hartog, E., 2015: Kunst en cultuur van 800 tot in de vroege dertiende eeuw, in: *Limburg. Een geschiedenis, deel I: tot 1500*, Maastricht, 285–304.

Derbois, M. & A. Lefèvre 2013: Un four de potier médiéval à Méru (Oise), 155 rue Anatole France. Structure et production céramique, in: Mouny, S. (coord.), *Des productions céramiques de l'époque Gallo-Romaine à la Renaissance. Actes des journées d'étude de Fosses et Amiens (2008-2009-2010)*, (Revue Archéologique de Picardie 2013–1/2), 103–116.

Dierkens, A., 2014: Im Zentrum der karolingischen Macht im 8. Jahrhundert: Herstal, Jupille und Chèvremont, in: Pohle, F. (Hrsg.), *Karl der Grosse – Charlemagne; Band 2, Orte der Macht – Essays*, Dresden, 210–217.

Dierkens, A. & M. Margue 2004: Memoria ou damnatio memoriae? L'image de Gislebert, duc de Lotharingie († 939), in: Gouguenheim, S. (réd.), *Retour aux sources: textes, études et documents d'histoire médiévale offerts à Michel Parisse*, Paris, 869–890.

Dijkman, W., 1992: La terre sigillée décorée à la molette à motifs chrétiens dans la stratigraphie maastrichtoise (Pays-Bas) et dans le nord-ouest de l'Europe, *Gallia* 49, 129–172.

Dijkman, W., 1993: La céramique du haut moyen-âge à Maastricht : Tradition et innovation, in: Piton, D. (coord.), *Travaux du groupe de recherches et d'études sur la céramique dans le Nord-Pas-de-Calais. Actes du colloque d'Outreau (10-12 avril 1992)*, Saint-Josse-sur-Mer (Nord-Ouest Archéologie (hors-série)), 217–226.

Dijkman, W., 2003: The Merovingian cemetery of Borgharen (Maastricht) and an early Frank named BOBO, in: Taayke, E. et al. (eds.), *Essays on the early Franks*, Groningen (Groningen Archaeology Studies 1), 212–230.

Dijkman, W., 2016: Artisanal activities in Merovingian Maastricht, *Medieval and Modern Matters. Archaeology and material culture in the Low Countries* 4/2013, 23–39.

Dijkman, W. & J. Engelen 2006: *Vaan pottenvruikes nao pottemennekes. 7000 Jaar aardewerkproductie in Maastricht*, Maastricht.

Dijkstra, J., 1998: *Archeologisch onderzoek in de binnenstad van Tiel, juni t/m september 1996. Lokaties Koornmarkt en Tol-Zuid*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 57).

Dijkstra, J., 2012: *Het domein van de boer en de ambachtsman. Een opgraving op het terrein van de voormalige fruitveiling te Wijk bij Duurstede. Een deel van Dorestad en de villa Wijk archeologisch onderzocht*, Amersfoort (ADC Monografie 12).

Döhner, G., L. Grunwald, E. Hanning, M. Herdick & A. Axtmann 2021: 'Unvollendete Technik'!? Eine experimentalarchäologische Studie am Modell eines Mayener Töpferofens (2. Hälfte 12. / 1. Hälfte 13. Jahrhundert), in: Gierszewska-Noszczyńska, M. & L. Grunwald (Hrsg.), *Zwischen Machtzentren und produktionsorten. Wirtschaftsaspekte von der Römischen Epoche bis in das Hochmittelalter am Rhein und in seinen Nachbarregionen*, Mayen (RGZM-Tagungen 45), 407–419.

Driessen, A., 2017: *De pottenbakkersovens van Landgraaf. Onderzoek naar de 11e en 12e eeuwse keramiekovens in Nieuwenhagen, Ubach over Worms en Schaesberg*, Amsterdam (Unpublished Bachelor thesis, Universiteit van Amsterdam).

Dunning, G.C., J.G. Hurst, J.N.L. Myres & F. Tischler 1959: Anglo-Saxon pottery: a symposium, *Medieval Archaeology* 3, 1–78.

Erdmann, W., H.J. Kühn, H. Lüdtke, E. Ring & W. Wessel 1984: Rahmenterminologie zur mittelalterlichen Keramik in Norddeutschland, *Archäologisches Korrespondenzblatt* 14, 417–436.

Fairon, G., 2015: Autelbas – Ein Töpferort bei Arlon in Belgien, in: Grunwald, L. (Hrsg.) *Den Töpfern auf der Spur. Orte der Keramikherstellung im Licht der neuesten Forschung*, Mainz (RGZM-Tagungen 21), 167–169.

Feveile, L.L., 2023: Vessel-glass sherds from Posthustorvet, in: Sindbæk, S.M. (ed.), *Northern Emporium, vol. 2. The networks of Viking-age Ribe*, Højbjerg (Jutland Archaeological Society Publications 123 / Ribe Studier 3), 201–237.

Franceschi, S., 1969: Trouvaille d'Alken (XIIIe siècle), *Revue Belge de Numismatique et de Sigillographie – Belgisch Tijdschrift voor Numismatiek en Zegelkunde* 115, 339–345.

Franzen, J., 2021: *Pottenbakkerij in de Groenstraat Waubach*, [Vaals].

Friedrich, R., 2002: *Mittelalterliche Keramik aus rheinischen Motten. Funde aus den Regierungsbezirken Köln und Düsseldorf*, Cologne/Bonn (Rheinische Ausgrabungen 44).

Fries, H., 1993: *Kurrimurri. Erinnerungen an die Kannenbäcker in Höhr-Grenzhausen*, Höhr-Grenzhausen.

Gazenbeek, A., Y. De Rue & J. Thijssen 2013: *Roermondse rijkdom. Historisch Goud van RURA. 30 jaar onderzoek door de Werkgroep Archeologie van Rura, een inventarisatie*, Roermond.

Giertz, W., 1996: Middle Meuse valley ceramics of Huy-type: a preliminary analysis, *Medieval Ceramics* 20, 33–64.

Giertz, W., 2000: Reliefbandamphoren aus St. Quirin im Kontext karolingischer Keramik, in: Tauch, M. (Hrsg.) *Quirinus von Neuss: Beiträge zur Heiligen-, Stifts- und Münstergeschichte*, Cologne, 222–271.

Giertz, W., 2006: Zur Archäologie von Pfalz, vicus und Töpferbezirk Franzstraße in Aachen. Notbergungen und Untersuchungen der Jahre 2003 bis 2005, *Zeitschrift des Aachener Geschichtsvereins* 107–108/2005–2006, 7–89.

Giezenaar, S., 2024: *Puzzelen in het verleden. De bodem van Schinveld en Brunssum geeft haar geheimen prijs*, Steenwijk.

Glazema, P., 1954: Het kerkhof te Gemonde, Noord-Brabant, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 5/1954, 70–87.

Goemaere, E., S. Challe, S. De Longueville, T. Delbey & D. Demaiffe 2022: Tracking the source of lead of medieval glazed pottery of the Meuse valley (Belgium) through lead isotope analyses, *Journal of Archaeological Science: Reports* 42, 103366.

Goossens, W., 1923: Berichten: Schinnen, *De Maasgouw* 43/3–4, 23–24.

Görler, J., 1964: Die Thermolumineszenz und ihre Anwendung zur Altersbestimmung von Keramikscherben, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 164/1964, 189–201.

Goustard, V., 2015: Les ateliers carolingiens et post-carolingiens de Saint-Maurice-Montcouronne (Essonne), in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.) *Tourner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5–8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 163–181.

Graham-Campbell, J. & M. Valor 2007: *The archaeology of Medieval Europe, vol. 1: Eighth to twelfth Centuries AD*, Aarhus (Acta Jutlandica 83:1 / Humanities Series 79).

Grün, R., 2001: Trapped charge dating (ESR, TL, OSL), in: Brothwell, D.R. & A.M. Pollard (eds), *Handbook of Archaeological Sciences*, Chichester, 47–62.

Grunwald, L., 2022: *Die römischen und frühmittelalterlichen Töpfereien von Mayen. Ein Produktionszentrum von europäischer Bedeutung*, Mainz (Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums 161).

Haberey, W., 1957: Bericht über die Tätigkeit des Rheinisches Landesmuseums in Bonn in der Zeit vom 1. Januar 1951 bis 31. Dezember 1956: Wildenrath (Kreis Erkelenz) und Birgelen (Kreis Geilenkirchen-Heinsberg), *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande*, 155–156/1955–1956, Zweiter Teil, 533–536.

Habets, J., 1865: Notice sur quelques découverts d'antiquités dans le duché de Limbourg, *Publications de la Société d'Archéologie dans le Duché de Limbourg* 2/1865, 202–264.

Habets, J., 1875: Un monte testaccio à Bronshem, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Duché de Limbourg* 12/1875, 491.

Hagen, J., 1937: Rheinische Münzschatzfunde aus Mittelalter und Neuzeit, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande und des Rheinischen Provinzialmuseums in Bonn* 142/1937, 177–182.

Hagen, W., 1937: Brakteatenfund von Weeze (um 1180), *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande und des Rheinischen Provinzialmuseums in Bonn* 142/1937, 183–188.

Hartmann, J.L.H., 1986: *De reconstructie van een middeleeuws landschap. Nederzettingsgeschiedenis en instellingen van de heerlijkheden Breust en Eijsden bij Maastricht (10de–19de eeuw)*, Assen/Maastricht (Maaslandse Monografieën 44).

Heege, A., 1995: *Die Keramik des frühen und hohen Mittelalters aus dem Rheinland. Stand der Forschung – Typologie, Chronologie, Warenarten*, Bonn (Archäologische Berichte 5).

Heege, A., 1997: *Hambach 500. Villa rustica und früh- bis hochmittelalterliche Siedlung Wüstweiler (Gemeinde Niederzier), Kreis Düren*, Cologne/Bonn (Rheinische Ausgrabungen 41).

Hemminga, M., 2009: Specialistenonderzoek – aardewerk: Vroeg-Middeleeuws aardewerk, in: Meurkens, L. & I. Van Wijk (red.), *Wonen en begraven op de Caberg van het vroege neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen. Inventariserend Veld Onderzoek van een cultuurlandschap te Maastricht-Lanakerveld*, Leyden (Archol rapport 100), 128–133.

Herzog, I., 2010 (version 1.5) Stratify [computer software]. [Retrieved from <http://stratify.org>].

Hincker, V., 2006: Évolution des corpus céramiques en usage au Haut Moyen Âge en Basse-Normandie à travers l'étude des rejets domestiques en contexte rural, in: Hincker, V. & P. Husi (coord.), *La céramique du Haut Moyen Âge dans le nord-ouest de l'Europe, V^e–Xe siècles. Actes du colloque de Caen 2004. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau.*, Colloque de Caen, Condé-sur-Noireau, 131–158.

Hodges, R., 2000: *Towns and trade in the age of Charlemagne*, London (Duckworth Debates in Archaeology).

Höltken, T., 2003: Keramikfunde des 8.–10. Jahrhunderts vom Heumarkt in Köln, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 36/2003, 511–566.

Höltken, T., 2008: Heumarkt VI. Die mittelalterliche Marktschichten vom Heumarkt in Köln, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 41/2008, 579–677.

Höltken, T. & B. Steinbring 2017: Mittelalterliche Keramik aus Langerwehe, Raeren und Aachen, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 50/2017, 713–751.

Hoven, E. & A. Van Benthem 2019: *Archeologische Begeleiding onder protocol opgraven, Gatestraat 2 t/m 18 te Landgraaf*, Leusden (Synthegra Rapport S140025-B).

Hulst, R. & W. Dijkman 2008: *Archeologie in de Maaswerken, Project Grensmaas. Aanvullend Archeologisch Onderzoek Borgharen-Pasestraat (Gemeente Maastricht), opgravingscode 1999.MAPS.B, Maastricht.*

Hupperetz, W., B. Olde Meierink & R. Rommes (red.), 2005: *Kastelen in Limburg. Burchten en landhuizen (1000-1800)*, Utrecht.

Hurst, J.G., F. Tischler, F. Verhaeghe, M. de Boüard, C. Guibert, J. Lacam, J. Coquet, U. Lobbedey, H.H. van Regteren-Altena, J. Zozaya, D.B. Whitehouse & R.B. Stevenson 1969: Red-painted and glazed pottery in Western Europe from the eighth to the twelfth Century, *Medieval Archaeology* 13, 92–146.

Hurst, J.G. & S.E. West 1957: Saxo-Norman pottery in East Anglia. Part II: Thetford ware, *Proceedings of the Cambridge Antiquarian Society* 50, 29–60.

Husi, P., 2006: La céramique peinte et glaçurée du Haut Moyen Âge dans l'Ouest de la France: nouvelles données pour anciennes interprétations, un bilan pour le Nord-Ouest de l'Europe, in: Hincker, V. & P. Husi (coord.), *La céramique du Haut Moyen Âge dans le nord-ouest de l'Europe, V^e-Xe siècles. Actes du colloque de Caen 2004. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau, Colloque de Caen*, Condé-sur-Noireau, 173–180.

Husi, P., 2010: Red-painted and glazed ware of the early medieval period in western France: new data for previous interpretations, an assessment for northwestern Europe, in: De Groote, K., D. Tys, & M. Pieters (eds), *Exchanging Medieval Material Culture. Studies on archaeology and history presented to Frans Verhaeghe*, Brussels (Relicta Monografieën 4), 81–91.

Hussong, L., 1966: Die Keramik des Münzschatzfundes von St. Irminen, Trier, 1928, *Trierer Zeitschrift – Archäologie und Kunst des Trierer Landes und seiner Nachbargebiete* 29, 236–266.

Jacques, A., 1976: Un four de potier du Haut Moyen-Age à Baralle, *Revue du Nord* 58/228, 73–86.

Janssen, H.L., 1983: Later medieval pottery production in the Netherlands, in: Davey, P.J. & R. Hodges (eds), *Ceramics and Trade. The production and distribution of later medieval pottery in north-west Europe. Papers derived from the Proceedings of the Medieval Pottery Research Group's annual conference at Hull, 1980, Medieval Pottery Research Group's annual conference at Hull, 1980*, Sheffield, 121–185.

Janssen, H.L., 1992: De betekenis van Anton Bruijn en het onderzoek van keramiek in Nederland / Die Bedeutung Anton Bruijns und die Keramikforschung in die Niederlande, in: Bruijn, A., *Spiegelbeelden, Werra-keramiek uit Enkhuizen 1605*, Wageningen, 11–23.

Janssen, H.L. & P. De Paepe 1976: Petrological Examination of Medieval Pottery from South Limburg and the Rhineland, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 26/1976, 217–227.

Janssen, H.L. & W. Hupperetz 1996: De bouwkundige ontwikkeling van middeleeuwse kastelen in Limburg, in: Hupperetz, W., B. Olde Meijerink & R. Rommes (red.), *Middeleeuwse kastelen in Limburg. Verschijningsvormen van het kasteel, zijn adellijke bewoners en hun personeel*, Utrecht, 41–60.

Janssen, M.J., 2020: *Roermond-Varkensmarkt. Laat-middeleeuws gebruiks aardewerk uit een stedelijke context*, Landgraaf (SAGA 9).

Janssen, M.J., 2023a: Gebruiks aardewerk, in: Ruijters, M.H.P.M. (red.), *Kasteel Etzenrade te Jabeeek, gemeente Beekdaelen; een proefsleuvenonderzoek en opgraving - variant archeologische begeleiding*, Weesp (RAAP-rapport 6255), 93–118.

Janssen, M.J., 2023b: The Merovingian Pottery, in: Hiddink, H.A. (ed.), *The Roman villa at Voerendaal-Ten Hove. Excavations of a Late Iron Age enclosure, a Roman villa complex, a Late Roman-Early Medieval settlement and burials*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 20), 667–697, 1299–1311.

Janssen, M.J. & G.V. Grimm 2022: Archeologische vondsten uit de late middeleeuwen van de hoek Markt en Varkensmarkt, *Spiegel van Roermond. Jaarboek voor Roermond 31/2023*, 164–173.

Janssen, M.J. & T.A. Spitzers 2015a: *Archeologisch onderzoek tussen de Markt en de Maas in Maastricht*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 200, unpublished).

Janssen, M.J. & T.A. Spitzers 2015b: *Archeologische begeleidingen in Venlo Q4. Stadskantoren en Maaskade-Noord*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 521).

Janssen, M.J. & L. Van Diepen 2022: *De brokstukken bijeenrapen. Inventarisatie van de Zuid-Limburgse aardewerkproductie in de middeleeuwen*, Landgraaf (SAGA 25).

Janssen, W., 1987a: *Die Importkeramik von Haithabu*, Neumünster (Die Ausgrabungen in Haithabu 9).

Janssen, W., 1987b: Produktion und Herkunft: Das Rheinland als Töpfereilandschaft, in: Janssen, W., *Die Importkeramik von Haithabu*, Neumünster (Die Ausgrabungen in Haithabu 9), 76–113.

Kars, M., F. Theuws & M. De Haas 2016: *The Merovingian cemeteries of Sittard-Kemperkoul, Obbicht-Oude Molen and Stein-Groote Bongerd*, Bonn (Merovingian Archaeology in the Low Countries 3).

Keijers, D., 2017: *Het Verwoeste Kasteel Etzenrade, een archeologische evaluatie en waardering d.m.v. proefsleuven; gemeente Onderbanken, provincie Limburg*, Weesp (RAAP-rapport 4119).

Keller, C., 2004: Badorf, Walberberg und Hunneschans – Zur Zeitlichen Gliederung Karolingerzeitlichen Keramik vom Köln-Bonner Vorgebirge, *Archäologisches Korrespondenzblatt* 34, 125–137.

Keller, C., 2012: Karolingerzeitliche Keramikproduktion am Rheinischen Vorgebirge, in: Grunwald, L., H. Pantermehl & R. Schreg (Hrsg.) *Hochmittelalterliche Keramik am Rhein. Eine Quelle für Produktion und Alltag des 9. bis 12. Jahrhunderts*, Mainz (RGZM-Tagungen 13), 209–224.

Keller, C., 2021: Karolingerzeitliche Keramikproduktion am Rheinischen Vorgebirge im Licht neuer Fundstellen, in: Gierszewska-Noszczyńska, M. & L. Grunwald (Hrsg.), *Zwischen Machtzentren und produktionsorten. Wirtschaftsaspekte von der Römischen Epoche bis in das Hochmittelalter am Rhein und in seinen Nachbarregionen*, Mayen (RGZM-Tagungen 45), 311–324.

Kerkhoff-Hader, B., 1980: *Lebens- und Arbeitsformen der Töpfer in der Südwesteifel. Ein Beitrag zur Steinzeugforschung im Rheinland*, Bonn (Rheinisches Archiv 110).

Kersten, 1941: Bericht über die Tätigkeit des Landesmuseums in Bonn in der Zeit vom 1. April 1939 bis 31. Dezember 1940: Elmpt (Kreis Erkelenz), *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 146/1941, 405–408.

Kilmurry, K., 1980: *The pottery industry of Stamford, Lincolnshire, c. A.D. 850-1250. Its manufacture, trade and relationship with continental wares, with a classification and chronology*, Oxford (BAR British Series 84).

Kluge-Pinsker, A., 2001: *Produktion und Verbrauch von Keramik im mittelalterlichen Duisburg des 9. und 10. Jahrhunderts*, Duisburg (Archäologie und Denkmalpflege in Duisburg 5).

Knudsen, M., 2023: The pottery from Posthustorvet. An overview with special focus on the locally produced pottery, in: Sindbæk, S.M. (ed.), *Northern Emporium, vol. 2. The networks of Viking-age Ribe*, Højbjerg (Jutland Archaeological Society Publications 123 / Ribe Studier 3), 21–51.

Koenen, C., 1887: Zur karolingischen Keramik, *Westdeutsche Zeitschrift für Geschichte und Kunst* 6, 354–366, Taf. XI.

Kottmann, A., 2004: *Die Schalltöpfe von Meschede. Ein Keramikensemble aus der spätkarolingischen Stiftskirche St. Walburga*, Büchenbach (Unpublished doctoral thesis Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Fakultät für Kulturwissenschaften, Institut für Ur- und Frühgeschichte und Archäologie des Mittelalters, Abteilung Archäologie des Mittelalters).

Kottmann, A., 2015: *St. Walburga in Meschede. Der karolingische Bau und das Schalltopfensemble*, Büchenbach (Tübinger Forschungen zur historischen Archäologie 5).

Lauwerijs, E., 1976: Céramiques du Xe au XIIIe siècles trouvés à Huy en 1971-72, *Bulletin Cercle Archéologique Hesbaye-Condroz* 14, 95–132.

Lauwerijs, E. & G. Petit 1967: Un atelier de potiers au Moyen Âge à Wierde (Namur), *Bulletin Cercle Archéologique Hesbaye-Condroz* 7, 11–29.

Lefèvre, A., 1993: Panorama de la céramique carolingienne de Saint-Denis, in: Piton, D. (coord.), *Travaux du groupe de recherches et d'études sur la céramique dans le Nord-Pas-de-Calais. Actes du colloque d'Outreau (10-12 avril 1992)*, Saint-Josse-sur-Mer (Nord-Ouest Archéologie (hors-série)), 275–288.

Lefèvre, A., 2006: Les production céramiques peintes et polies d'Île-de-France (VIIIe-Xe siècle), in: Hincker, V. & P. Husi (coord.), *La céramique du Haut Moyen Âge dans le nord-ouest de l'Europe, V^e-Xe siècles. Actes du colloque de Caen 2004. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau, Colloque de Caen*, Condé-sur-Noireau, 221–240.

Lefèvre, A., L. Bourgeau, C. Brut, C. Claude, R. Guadagnin, S. Hurard & F. Lagarde 2015: Premier aperçu sur l'artisanat potier en Île-de-France au haut Moyen Âge, in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.) *Turner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5–8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 139–147.

Lehner, H., F. Oelmann & J. Hagen 1925: Bericht über die Tätigkeit des Provinzialmuseums in Bonn in der Zeit vom 1.4.1924 bis 31.3.1925, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 130/1925, 315–346.

Lehner, H., F. Oelmann & J. Hagen 1927: Bericht über die Tätigkeit des Provinzialmuseums in Bonn in der Zeit vom 1.4.1926 bis 31.3.1927, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 132/1927, 260–304.

Linden, J., 2011: *Zu Töpfereiabfällen des späten 12. Jahrhunderts aus Langerwehe, Kreis Düren*, Bonn (Unpublished thesis Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Bonn).

Linden, J., 2019: Zu Töpfereiabfällen des späten 12. Jahrhunderts aus Langerwehe, Kreis Düren, in: Schmauder, M. & M. Roehmer (Hrsg.) *Keramik als Handelsgut. Produkt – Distribution – Absatzmarkt*, Bonn (Bonner Beiträge zur vor- und frühgeschichtlichen Archäologie 23), 92–102.

Linszen, J., 1964: Over de vroegste geschiedenis van Wessem, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 98–99/1962–1963, 1–57.

Lobbedey, U., 1964: Glasierte Keramik des frühen Mittelalters in Süddeutschland, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 164/1964, 130–132.

Louis, É., 2015: Ateliers céramiques du Douaisis au haut Moyen Âge (VIe-XIIe siècles): un bilan, in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.) *Turner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5–8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 51–82.

Lüdtke, H. & K. Schietzel 2001: *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6).

Lupak, T., 2006: Jaarverslag werkgroep archeologie van de Stichting Rura 2004, *Spiegel van Roermond. Jaarboek voor Roermond* 14/2006, 170–173.

Madsen, P.K. & H. Stilke 2001: Frühe bleiglasierete Irdenware, in: Lüdtke, H. & K. Schietzel (Hrsg.), *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6), 541–547, 1753–1754.

Mahan, S.A., T.M. Rittenour, M.S. Nelson, N. Atae, N. Brown, R. DeWitt, J. Durcan, M. Evans, J. Feathers, M. Frouin, G. Guérin, M. Heydari, S. Huot, M. Jain, A. Keen-Zebert, B. Li, G.I. López, C. Neudorf, N. Porat, et al., 2022: Guide for interpreting and reporting luminescence dating results, *Geological Society of America Bulletin* 135/5–6, 1480–1502.

Mayer, 1930: Fundchronik: Teveren und Porselen. *Germania* 14–5: 243.

Melkert, M.J.A., 2021: TL-dateringen Karolingische tegula-type dakbedekking, Meerssen-Proosdijpark. (Unpublished report).

Meulleners, J.L., 1886: De scheepvaart in het tegenwoordig Hertogdom Limburg tijdens de beroerten in de 16e en 17e eeuw, benevens bijzonderheden uit dat tijdperk over maasschippers, handel, zeden en rechtswezen in dit gewest, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Duché de Limbourg* 23/1886, 89–160.

Mientjes, A.C., 2021: *Rapportage archeologische begeleiding Vroenhofstraat-Pastoriestraat-Panneslagerstraat te Simpelveld in de gemeente Simpelveld*, Swalmen (Econsultancy Archeologisch Rapport 8209.001).

Miklós, D., 2012: Recente aardewerkvondsten uit Schinveld, *Westerheem* 61–2, 137–140.

Mittendorff, E., 2012: Vondsten van het klooster Maria ter Horst: Keramiek, in: Vermeulen, B., E. Mittendorff & M. Van Der Wal, *Locatie ongeschikt! Archeologisch en historisch onderzoek naar het klooster Maria ter Horst, de Sint Anthoniskapel en de Molendijk in het dal van de Dortherbeek in Epse-Noord*, Deventer (Rapportage Archeologie Deventer 40).

Mommsen, H., A. Hein & E. Hähnel 1997: Classification of medieval ceramics in the Rhineland and neighbouring areas by neutron activation analysis, *Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry* 216/2, 247–252.

Moonen, W., 1952: *Brunssum de eeuwen door*, s.l.

Mouny, S., 2013: Un atelier de potiers médiéval au cœur de la ville de Noyon (Oise), in: Mouny, S. (coord.), *Des productions céramiques de l'époque Gallo-Romaine à la Renaissance. Actes des journées d'étude de Fosses et Amiens (2008-2009-2010)*, (Revue Archéologique de Picardie 2013–1/2), 117–132.

Müller, H., 2016: Die Aachener Pfalz. Von fränkischen Anfängen zum Symbolort des Römisch-Deutschen Reichs, in: Krücken, M. (Hrsg.), *Offensichtlich Verborgten. Die Aachener Pfalz im Fokus der Forschung*, Aachen/Brussels/Berlin (Scriptorium Carolinum 3), 18–29.

Müller, R. & H. Steuer 2011 (2. Auflage): *Fibel und Fibeltracht*, Berlin.

Müssemeier, U., E. Nieveler, R. Plum & H. Pöppelmann 2003: *Chronologie der merowingerzeitlichen Grabfunde vom linken Niederrhein bis zur nördlichen Eifel*, Cologne/Bonn (Materialien zur Bodendenkmalpflege im Rheinland 15).

Müssemeier, U., 2012: *Die merowingerzeitlichen Funde aus der Stadt Bonn und ihrem Umland, Darmstadt* (Rheinische Ausgrabungen 67).

Müssemeier, U. & M. Schneider 2012: Keramikproduktion der späten Merowinger - und frühen Karolingerzeit in Bornheim-Walberberg, Rhein-Sieg-Kreis, in: Grunwald, L., H. Pantermehl & R. Schreg (Hrsg.) *Hochmittelalterliche Keramik am Rhein. Eine Quelle für Produktion und Alltag des 9. bis 12. Jahrhunderts*, Mainz (RGZM-Tagungen 13), 191–207.

Nagamatsu M., 1996: *掘り出された都市: 江戸・長崎・アムステルダム・ロンドン・ニューヨーク / Unearthed cities: Edo, Nagasaki, Amsterdam, London, New York, Tokyo*.

Neuffer, E., 1951: Bericht über die Tätigkeit des Landesmuseums in Bonn in der Zeit vom 1. Januar bis 31. Dezember 1950, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 151/1951, 153–320.

Nieveler, E. & F. Siegmund 1999: The Merovingian chronology of the Lower Rhine Area: results and problems, in: Hines, J., K. Høilund Nielsen, & F. Siegmund (eds), *The Pace of Change. Studies in Early-Medieval Chronology*, Exeter (Cardiff Studies in Archaeology), 3–22.

Nuij, O., 2023: Pollenonderzoek, in: Ruijters, M.H.P.M., *Kasteel Etzenrade te Jabeek, gemeente Beekdaelen; een proefsleuvenonderzoek en opgraving - variant archeologische begeleiding*, Weesp (RAAP-rapport 6255), 232–244.

Oelmann, F., 1939: Bericht über die Tätigkeit des Landesmuseums in Bonn in der Zeit vom 1. April 1937 bis 31. März 1938, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 143–144/1938–1939, 329–452.

Oelmann, F., 1940: Bericht über die Tätigkeit des Landesmuseums in Bonn in der Zeit vom 1. April 1938 bis 31. März 1939, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 145/1940, 191–366.

Orbons, J., 2009: *Nieuwenhagen, geofysisch onderzoek en oveninformatie*, [Eijsden] (ArcheoPro Archeologische Notitie).

Orton, C. & M. Hughes 2013 (Second Edition): *Pottery in Archaeology*, Cambridge (Cambridge Manuals in Archaeology).

Ostkamp, S., 2010: *De ontkenning van de Rode Beek in Schinveld, gemeente Onderbanken, Amersfoort* (ADC Rapport 2219).

Ostkamp, S., 2012: Het middeleeuwse aardewerk uit de opgraving Someren-Waterdael III, in: Boer, E. de & H.A. Hiddink, *Opgravingen in Waterdael III te Someren. Deel 2: Bewoningssporen uit de latere prehistorie, de Vroege en Volle Middeleeuwen*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 50), 229–248.

Ostkamp, S., 2013: Het aardewerk en het glas uit de opgraving Eijsden Breusterhof, in: Vanneste, H. & S. Ostkamp, *De motte van Breust. De opgraving van een middeleeuwse kasteelheuvel en zijn omgeving in Eijsden-Breust, gemeente Eijsden-Margraten, Amersfoort* (ADC Monografie 15), 97–107; 273–288.

Ostkamp, S., 2015: Acht eeuwen gebruiksaardewerk in Maastricht (1100-1900), in: Janssen, M.J. & T.A. Spitzers, *Archeologisch onderzoek tussen de Markt en de Maas in Maastricht*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 200), 331–368, bijlage 8.

Ostkamp, S., 2023: De gebruikskeramiek uit het klooster van Susteren vanaf circa 1000, in: Stoepker, H. (red.), *Sporen van Susteren. Archeologische vondsten uit een Karolingische abdij en een adellijk vrouwenstift; de basispublicatie*, Venlo, 729–770.

Oudhof, J.-W.M., A.A.A. Verhoeven & I. Schuuring 2013: *Tiel rond 1000. Analyse van vier opgravingen in de Tielse binnenstad*, Amsterdam (Themata 6).

Panhuysen, T.A.S.M., 1982: 1981.MAKK.3: Een mijlpaal in het onderzoek van de Sint Servaas., in: Jenniskens, A.H., J.G.J. Koreman, J.F.R. Philips, M.K.J. Smeets & P.J.H. Ubachs (red.), *Campus Liber. Bundel opstellen over de geschiedenis van Maastricht aangeboden aan mr. dr. H.H.E. Wouters, stadsarchivaris en bibliothecaris 1947–1977, bij zijn zeventigste verjaardag*, Maastricht (Werken LGOG 8), 21–85.

Panhuysen, T.A.S.M., 1984: *Maastricht staat op zijn verleden*, Maastricht (Vierkant Maastricht 3).

Panhuysen, T.A.S.M., W. Dijkman, R. Hulst & R. Panhuysen 1992: Archeologische Kroniek van Limburg over 1991: Opgravingen door het Gemeentelijk Oudheidkundig Bodemonderzoek, Maastricht in het jaar 1991: Maaspuntweg, Céramiqueterrein, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 128/1992, 264–274.

Piepers, W., 1966: Das Rheinische Landesmuseum Bonn im Jahre 1964: Jahresbericht des staatlichen Vertrauensmannes für kulturgeschichtliche Bodenaltertümer vom 1. Januar bis 31. Dezember 1964: Mittelalter und Neuzeit: Gangelt, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 166/1966, 602–603.

Piepers, W., 1971: Ein mittelalterlicher Brunnen aus Gangelt, Selfkantkreis, Geilenkirchen-Heinsberg, in: *Beiträge zur Archäologie des Mittelalters II*, Cologne (Rheinische Ausgrabungen 9), 180–184.

Piepers, W., 1989: *Archäologie im Kreis Heinsberg I. Bodendenkmäler und Funde im ehemaligen Kreis Geilenkirchen-Heinsberg*, Heinsberg (Schriftenreihe des Kreises Heinsberg 5).

R Core Team, 2021 (version 4.1): *R: A Language and environment for statistical computing*. [Retrieved from <https://cran.r-project.org>; R packages retrieved from MRAN snapshot 2022-01-01].

Rademacher, F., 1927: Ein karolingischer Töpfereiofen bei Wildenrath, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 132/1927, 207–210.

Rech, M., 1982: Mittelalterliche Keramik der Töpfereien um Elmpt und Brüggen aus der Sammlung Franz Janssen, Brüggen, *Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters* 10/1982, 147–169.

Reimer, P.J., W.E.N. Austin, E. Bard, A. Bayliss, P.G. Blackwell, C.B. Ramsey, M. Butzin, H. Cheng, R.L. Edwards, M. Friedrich, P.M. Grootes, T.P. Guilderson, I. Hajdas, T.J. Heaton, A.G. Hogg, K.A. Hughen, B. Kromer, S.W. Manning, R. Muscheler, et al., 2020: The IntCal20 Northern Hemisphere Radiocarbon Age Calibration Curve (0–55 cal kBP), *Radiocarbon* 62/4, 725–757.

Reimerink-Pouw, N., 2011: *Eindrapport inventarisatie archeologische objecten Stichting Kasteel Valkenburg*, s.l. (Unpublished report).

Renaud, J.G.N., 1955: De pottenbakkersovens te Brunssum, Limburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 6/1955, 106–125.

Renaud, J.G.N., 1958a: Enkele opmerkingen over het bodemprofiel en de middeleeuwse scherven op de burcht Valkenburg (Limburg), *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 8/1957–1958, 172–178.

Renaud, J.G.N., 1958b: Middeleeuws aardewerk uit de pottenbakkersoven te Schinveld, Limburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 8/1957–1958, 179–191.

Renaud, J.G.N., 1984: Over de bouwgeschiedenis van het kasteel van Valkenburg. Verantwoording van een tussenbalans, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 120/1984, 284–308.

Renes, J., 1988: *De geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap*, Assen/Maastricht (Maaslandse Monografieën (groot formaat) 6).

Rensink, E., R. Isarin, R. Ellenkamp & E. Heunks 2015: *Archeologische Verwachtingskaart Maasdal tussen Mook en Eijsden, Amersfoort/Kockengen/Weert/Utrecht*.

Ristow, S., 2009: *Die Ausgrabungen von St. Pantaleon in Köln. Archäologie und Geschichte von Römischer bis in Karolingisch-Ottonische Zeit*, Bonn (Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters Beiheft 21).

ROB, 1982: *Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Jaarverslag 1980*, Amersfoort (Jaarverslagen ROB).

Roehmer, M., 2001: Steinzeug, in: Lüdtkke, H. & K. Schietzel (Hrsg.), *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6), 465–538.

Röser, C., 2011: Das hochmittelalterliche Töpfereizentrum bei Wildenrath – Ein Überblick über den Forschungsstand, *Heimatkalender des Kreises Heinsberg* 2011, 59–63.

Rother, A., 2001: Chemische und mineralogische Untersuchungen an Keramik Pingsdorfer Art aus dem nordeuropäischen Raum – Referenzgruppen für chemische Herkunftsbestimmungen, in: Lüdtkke, H. & K. Schietzel (Hrsg.), *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6), 429–464.

Routier, J.-C., 1998: La céramique carolingienne du Xe siècle de Saint-Omer, *Revue du Nord* 80/Archéologie de la Picardie et du Nord de la France, 51–67.

Ruijters, M.H.P.M., 2023: *Kasteel Etzenrade te Jabeeck, gemeente Beekdaelen; een proefsleuvenonderzoek en opgraving – variant archeologische begeleiding*, Weesp (RAAP-rapport 6255).

Salomons, K. & J. De Koning 2023: De metaalvondsten, in: Stoepker, H. (red.), *Sporen van Susteren. Archeologische vondsten uit een Karolingische abdij en een adellijk vrouwenstift; de basispublicatie*, Venlo, 897–999.

Sanke, M., 1999: ‘Wikingerschutt’ aus Deventer und Zutphen: zwei enddatierte Keramikkomplexe mit rheinischer Importware aus den Niederlanden, in: Brather, S., C. Bücker, & M. Hoepfer (Hrsg.), *Archäologie als Sozialgeschichte: Studien zu Siedlung, Wirtschaft und Gesellschaft im frühgeschichtlichen Mitteleuropa. Festschrift für Heiko Steuer zum 60. Geburtstag*, Rahden/Westfalen (Internationale Archäologie. Studia Honoraria), 251–267.

Sanke, M., 2001: Gelbe Irdeware, in: Lüdtkke, H. & K. Schietzel (Hrsg.), *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6), 271–428.

Sanke, M., 2002: *Die Mittelalterliche Keramikproduktion in Brühl-Pingsdorf. Technologie – Typologie – Chronologie*, Bonn (Rheinische Ausgrabungen 50).

Sarfati, H., 1979: Münzschatzgefäße in den Niederlanden I: Die Periode 1190-1566, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 29/1979, 491–526.

Sarna, M., 2010: Das Fundmaterial, in: Graaf, W.-S. van de, J. de Kramer & A. Loonen, *Archeologisch onderzoek in het kader van de renaturering van de Rode Beek*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 63, unpublished).

Schabbink, M., 2015: Aardewerk, in: Ruijters, M.H.P.M., *Laat-middeleeuwse vondsten nabij het Schinvelder Huuske te Schinveld, Gemeente Onderbanken. Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding*, Weesp (RAAP-rapport 2885), 29–36.

Schabbink, M., 2024: Gebruiksaardewerk, bouwkeramiek en glas uit de middeleeuwen en nieuwe tijd, in: Rondags, E.J.N., *Herinrichting Geleenbeek Corio Glana, highlight 20 fase 1 te Sittard, gemeente Sittard-Geleen. Proefsleuvenonderzoek & opgraving (variant archeologische begeleiding)*, Weesp (RAAP-rapport 7012), 137–144.

Schaefer, L., 1957: Die Ausgrabung in der Karlskapelle zu Palenberg, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 157/1957, 353–379.

Schotten, J., 1992: Twee elfde-eeuwse boerderijplattegronden in Blerick, *Archeologie in Limburg* 51, 73–76.

Schotten, J., 2012: Kogelpot-aardewerk uit Noord-Limburg, *De Maasgouw* 131/2012–4, 132–139.

Schröder, U. & H. Vanneste, 2020: Die Ausgrabungen im römischen Vicus von Rimburg beiderseits der deutsch-niederländischen Grenze, *Bonner Jahrbücher. Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande* 219/2019, 53–201.

Schutte, A.H., 2005: *Brunssum Rodebeek. Een archeologische begeleiding*, Amersfoort (ADC Rapport 439).

Schwarz, J., 1982: *Die Langerweher Töpferei im Spiegel der Sprache*, Langerwehe.

Siegmund, F., 1998: *Merowingerzeit am Niederrhein. Die frühmittelalterlichen Funde aus dem Regierungsbezirk Düsseldorf und dem Kreis Heinsberg*, Cologne/Bonn (Rheinische Ausgrabungen 34).

Sielmann, B. & H. Freitag, 1982: Die Töpferfamilie Van der Zander, Konkurrenz für Langerwehe, *Jahrbuch des Kreises Düren* 1982.

Soons, J.L., 1947: Uit de geschiedenis van de mijnbouw, *Grondboor en Hamer* 1/3, 72–77.

Spanjer, M. & T. Vanderhoeven, 2012: *Een weg door de löss: archeologisch inventariserend veldonderzoek in het voorkeustracé van de buitenring Parkstad Limburg, 's-Hertogenbosch* (Arcadis Archeologische Rapporten 076201641).

Spitzers, T.A., 2021a: 10e eeuws aardewerk, in: Van De Graaf, W.-S. (red.), *Archeologisch onderzoek in de noordelijke schootsvelden van Sittard*, Nijmegen (Archeodienst Rapport 935, in prep.), 414–415.

Spitzers, T.A., 2021b: Een bijzonder stuk vaatwerk, in: Van De Graaf, W.-S. (red.), *Archeologisch onderzoek in de noordelijke schootsvelden van Sittard*, Nijmegen (Archeodienst Rapport 935, in prep.), 444–448.

Stampfuß, R., 1939: *Der spätfränkische Sippenfriedhof von Walsum*, Leipzig (Quellenschriften zur Westdeutschen Vor- und Frühgeschichte 1).

Stephan, H.G., 2015: Hochmittelalterliche Töpferei in Wittenberg - Mitteldeutschland zwischen Nordwesteuropa und Slawischer Keramiktradition, in: Grunwald, L. (Hrsg.) *Den Töpfern auf der Spur. Orte der Keramikherstellung im Licht der neuesten Forschung*, Mainz (RGZM-Tagungen 21), 263–278.

Stephan, H.G., 2017: Aquamanilen – Figürliche Gießgefäße aus Keramik. Typologie, Chronologie, Gedanken zu Funktion, Verbreitung und Materialität eines mittelalterlichen Tafelgeräts und Statussymbols, in: Atzbach, R., P. Cassiti, H. Kenzler & L. Löw (Hrsg.), *Archäologie – Mittelalter – Neuzeit – Zukunft. Festschrift für Ingolf Ericsson*, Bonn (Bamberger Schriften zur Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit 6), 521–568.

Stilke, H., 2001: Katalog der Münzschatzgefäße, in: Lüdtke, H. & K. Schietzel (Hrsg.), *Handbuch zur mittelalterlichen Keramik in Nordeuropa*, Neumünster (Schriften des Archäologischen Landesmuseums 6), 763–946, 1825–1844.

Stoepker, H., 1990: Church archaeology in the Netherlands. Problems, prospects, proposals, in: Besteman, J.C., J.M. Bos & H.A. Heidinga (eds), *Medieval Archaeology in the Netherlands. Studies presented to H.H. van Regteren Altena*, Assen/Maastricht, 199–218.

Stoepker, H., 1991: Archeologische Kroniek van Limburg over 1991: Sittard, middeleeuwse nederzetting Haagsittard, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 127 (1991), 258–263.

Stoepker, H., 1992: Die mittelalterliche Niederlassung Haagsittard, in: Bauchhenß, G., M. Otte, & W.J.H. Willems (Hrsg.), *Spurensicherung. Archäologische Denkmalpflege in der Euregio Maas-Rhein – Relevés d'empreintes. La protection des vestiges archéologiques dans l'Euregio Meuse-Rhin – Spuurwerk. Archeologische monumentenzorg in de Euregio Maas-Rijn. Ausstellung aus Anlass der Öffnung der Grenzen innerhalb der Europäischen Gemeinschaft zum 1.1.1993; Aachen, Krönungssaal im Historischen Rathaus, 14. Juli bis 13. September 1992, anschliessend in Lüttich, Maastricht und Luxemburg*, Mainz (Kunst und Altertum am Rhein 136), 379–386.

Stoepker, H., 2011a: Aardewerkproductie en bewoningsgeschiedenis in Brunssum en Schinveld, *De Maasgouw* 130–3, 86–92.

Stoepker, H., 2011b: *Het begin van de aardewerkproductie in Brunssum en Schinveld in het licht van de regionale nederzettingsgeschiedenis. Een archeologisch bureauonderzoek en een onderzoeksprogramma*, Wijlre (Archaeocoach Studies 4).

Stoepker, H., 2011c: Waarom er geen B in Brunssum zit..., in: Clevis, H. (ed.), *Assembled Articles 4. Symposium on medieval and post-medieval ceramics, Zwolle, 16 and 17 September 2010*, Zwolle (Assembled Articles 4), 57–72.

Stoepker, H., 2015a: *Het archeologisch onderzoek van de middeleeuwse parochiekerk van Brunssum, Limburg*, Wijlre (Archaeocoach Studies 6).

Stoepker, H., 2015b: Het landelijk gebied in een overgangstijd, 950-1250. Resultaten van archeologisch nederzettingsonderzoek, in: Tummers, P., L. Berkvens, A.-J. Bijsterveld, A. Knotter, L. Wessels, F. Hermans & E. Van Royen (red.), *Limburg. Een geschiedenis, deel I: tot 1500*, Maastricht, 267-284.

Stoepker, H., 2017: Het tinnen kandelaartje van Haagsittard. Een eliteobject als rituele depositie in een landelijke nederzetting, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 152/2016, 51-84.

Stoepker, H., 2021: *Het klooster van Susteren (714-1802). Archeologisch onderzoek van een Karolingische abdij en een adellijk Vrouwenstift*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 73).

Stoepker, H., 2023: *Sporen van Susteren. Archeologische vondsten uit een Karolingische abdij en een adellijk vrouwenstift; de basispublicatie*, Venlo.

The jamovi project, 2022 (version 2.3): *jamovi* [computer software]. [Retrieved from www.jamovi.org].

Theuws, F.C.J.W., 2005: Drie modellen voor de ontwikkeling van het middeleeuwse Maastricht, in: Rutte, R. & H. Van Engen, *Stadswording in de Nederlanden. Op zoek naar overzicht*, Hilversum (Middeleeuwse Studies en Bronnen 85), 87-122.

Theuws, F.C.J.W., 2007: Where is the eighth century in the towns of the Meuse valley? in: Henning, J. (ed.), *The Heirs of the Roman West*, Berlin/New York (Millennium Studies in the culture and history of the first millennium C.E. Post-Roman Towns, Trade and Settlement in Europe and Byzantium 1), 153-164.

Theuws, F.C.J.W., 2014: Das mittlere Maastal und wie es zu einem Kerngebiet des Karolingerreichs wurde, in: Pohle, F. (Hrsg.), *Karl der Grosse – Charlemagne; Band 2, Orte der Macht – Essays*, Dresden, 200-209.

Theuws, F.C.J.W., 2015: Cultus, bezit en macht in de Vroege Middeleeuwen, in: Tummers, P., L. Berkvens, A.-J. Bijsterveld, A. Knotter, L. Wessels, F. Hermans & E. Van Royen (red.), *Limburg. Een geschiedenis, deel I: tot 1500*, Maastricht, 171-186.

Theuws, F.C.J.W., 2020: Wesseme: een (onterecht) vergeten portus aan de Maas, in: *Verborgene Wesseme*, Wesseme, 5-6.

Theuws, F.C.J.W., 2023: *Distributing the dead. Settlement burials in the pagus Texandrië and the transformation of Merovingian society c. 700 AD (Southern Netherlands)*, Bonn (Merovingian Archaeology in the Low Countries 8).

Theuws, F.C.J.W., A.A.A. Verhoeven & H.H. Van Regteren-Altena, 1990: Medieval settlement at Dommelen. Parts I and II, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 38/1988, 229–430.

Thouvenot, S. & V. Harnay, 2013: La céramique du haut moyen âge sur l'autoroute A29, in: Mouny, S. (coord.), *Des productions céramiques de l'époque Gallo-Romaine à la Renaissance. Actes des journées d'étude de Fosses et Amiens (2008-2009-2010)*, (Revue Archéologique de Picardie 2013–1/2), 31–71.

Thuillier, F., J.-C. Routier, A. Bocquet-Liénard & V. Harnay, 2015: L'atelier de potiers carolingien de « la Fontaine aux Linottes » à La Calotterie (Pas-de-Calais), in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.) *Tourner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5–8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 103–122.

Tichelman, G., L. Van Diepen & M.J. Janssen, 2024: *Uit het archief van het Thermenmuseum. Bureaustudie, verwachtings - en beleidskaart van de Heerlense binnenstad en ontsluiting van het archief van de voormalige Gemeentelijke Oudheidkundige Dienst*, Weesp/Landgraaf (SAGA 40 / RAAP-rapport 6266).

Tilkin-Péters, C., 1997: La rue Sous-le-Château à Huy (Belgique, province de Liège): premiers jalons d'une chronologie relative de la céramique du Haut Moyen Age, in: De Boe, G. & F. Verhaeghe (eds), *Papers of the 'Medieval Europe Brugge 1997' Conference – Volume 7*, Zellik (I.A.P. Rapporten 7), 333–344.

Tischler, F., 1952: Zur Datierung der frühmittelalterlichen Tonware von Badorf, Ldkr. Köln, *Germania* 30, 194–200.

Uitterhoeve, A., 1978: Pottenbakkersoven te Ubach over Worms en recente opgravingen in Nieuwenhagen, *Land van Herle* 28–1, 16–20.

Unsel, M., 2021: *Die mittelalterlichen Siedlungen bei Haus Lützeler (Gem. Inden, Kr. Düren): archäologische Untersuchungen im Umfeld einer rheinischen Niederungsburg*, Bonn (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 365).

Van Daalen, S., 2020: *Simpelveld – Vroenhofstraat – Pastoriestraat – Panneslagerstraat. Dendrochronologisch onderzoek*, Deventer (Van Daalen Dendrochronologie project 20.035).

Van De Konijnenburg, R., 1984: *Het archeologisch bodemonderzoek van de abdijkerksite te Sint-Truiden (opgravingen 1982)*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren).

Van De Venne, A., 2016: Aardewerk uit de Volle en Late Middeleeuwen, in: Burnier, C.Y. (red.), *Aan de rand van de palts, sporen van middeleeuws Meerssen. Een archeologische opgraving in het centrum van Meerssen*, Amersfoort (ADC Rapport 4080), 99–108, 213–228.

Van De Walle, A.L.J., 1961: Excavations in the ancient centre of Antwerp, *Medieval Archaeology* 5, 123–136.

Van Den Eelaart, A.W.A., 1982: *Schaesberg in woord en beeld*, Eygelshoven.

Van Den Haute, P., F. De Corte & L. Vancraeynest, 1994: Datering van ceramiek op basis van thermoluminescentie: mogelijkheden van de methode, authenticiteitstesten en bijdrage van de archeoloog, *Archeologie in Vlaanderen* 4/1994, 365–377.

Van Der Leeuw, S., 1976: The potters' kilns in Southern Limburg: a critical evaluation of the evidence, in: Van der Leeuw, S., *Studies in the technology of ancient pottery*, Amsterdam (Unpublished doctoral thesis Universiteit van Amsterdam), Appendix E.

Van Diepen, L., 2021: *Gepuzzeld verleden. Romeins aardewerk uit een beekbedding te Sittard*, Landgraaf (SAGA 14).

Van Doesburg, J., 2009: Late-medieval pottery, in: Es, W.A. van & W.J.H. Verwers (eds), *Excavations at Dorestad 3. Hoogstraat 0, II-IV*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 16), 160–213.

Van Doesburg, J., 2021: Eerst handen wassen. Karolingische lavabos van Badorfaardewerk uit Wijk bij Duurstede, in: Van Burik, C.A., H. Postema, & R. Uppelschoten (red.), *Zuid-Utrechtse archieven boven water. Liber amicorum voor Ria van der Eerden-Vonk*, Hilversum, 113–130.

Van Doesburg, J., 2022: Tussen Badorf, Mayen en Hunneschans. Beschilderd Karolingisch aardewerk uit Wijk bij Duurstede-Dorestad, *Archeologie in Nederland* 6–3, 30–35.

Van Doesburg, J. & J.W. De Kort, 2010: *Getekend door de tijd. Archeologisch onderzoek tijdens de restauratie- en consolidatiewerkzaamheden aan de ruïne van kasteel Valkenburg in 2007 en 2008*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 187).

Van Doesburg, J. & S. Heeren, 2021: *Graven naar de wortels van Dorestad. Wijk bij Duurstede-De Geer in de Romeinse tijd en vroege middeleeuwen*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 260).

Van Es, W.A., 1970: Excavations at Dorestad. A Pre-preliminary Report 1967-1968, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 19/1969, 183–207.

Van Es, W.A. & W.J.H. Verwers, 1975: Céramique peinte d'époque carolingienne, trouvée à Dorestad, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 25/1975, 133–164.

Van Es, W.A. & W.J.H. Verwers, 1980: *Excavations at Dorestad 1. The Harbour: Hoogstraat I*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 9).

Van Es, W.A. & W.J.H. Verwers, 2009: *Excavations at Dorestad 3. Hoogstraat 0, II-IV*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 16).

Van Es, W.A. & W.J.H. Verwers, 2015: *Excavations at Dorestad 4. The settlement on the River Bank Area*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 18).

Van Hasselt, J.L., 1977: Maasvaart en Maasschippers in vroeger tijden, in: Van Hasselt, J.L., P.T.R. Mestrom, A.J. Munsters, W. Sangers, S. Tagage, J.M.J. Van Term & J.J.M. Timmers (red.), *Kunst, ambacht & volksgebruiken, Zuid-Limburg, Baarn* (Karakteristiek), 148–158.

Van Heeringen, R.M. & F. Verhaeghe, 1995: Het aardewerk, in: Van Heeringen, R.M., P.A. Henderikx & A. Mars (red.), *Vroeg-Middeleeuwse ringwalburgen in Zeeland*, Goes/Amersfoort, 145–169.

Van Kerckhove, J. & G. Boreel, 2014: A characterisation of the pottery production in Heerlen (Limburg, the Netherlands): fabric analysis and typo-chronology, in: *Römische Keramik in Niedergermanien. Produktion - Handel - Gebrauch. Beiträge zur Tagung der Rei Cretariae Romanae Fautores, 21.-26. September 2014, LVR-RömerMuseum im Archäologischen Park Xanten*, Xanten (Xantener Berichte 27), 241–285.

Van Remoorter, O., 2021: Onderzoek van het middeleeuws aardewerk uit de vindplaatsen A243 burcht 1 en A283 burcht 3, in: Bellens, T., *Het DNA van stadswording: De vroeg-stedelijke nederzetting van Antwerpen, late 9de - 11de eeuw*, Brussels (Syntar. Synthese-onderzoek op archeologisch materiaal in Vlaanderen 5), Bijlage 11.

Van Wageningen, R., 1988: *Ceramiëkimporten in Amsterdam. Een mineralogisch herkomstonderzoek*, Amsterdam (Unpublished doctoral thesis Universiteit van Amsterdam).

Van Wersch, L., 2006: Les fours de potiers mérovingiens découverts à Maastricht, in: Hincker, V. & P. Husi (coord.), *La céramique du Haut Moyen Âge dans le nord-ouest de l'Europe, V^e-Xe siècles. Actes du colloque de Caen 2004. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau*, Colloque de Caen, Condé-sur-Noireau, 27–41.

Van Wersch, L., 2011: *Céramiques et verres mérovingiens dans la vallée mosane. Apports de l'archéologie et de l'archéométrie à l'histoire économique, sociale et culturelle*, Liège (Unpublished doctoral thesis Université de Liège).

Van Wersch, L., Y. Coquinot, F. Mathis & A. Bouquillon, 2015: Les ateliers de potiers mérovingiens dans la vallée mosane: étude des productions, in: Thuillier, F. & É. Louis (dir.) *Turner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen. Actes du colloque international de Douai (5–8 octobre 2010)*, Caen (Publications du CRAHAM, série antique et médiévale), 487–498.

Van Wersch, L., 2016: Merovingian Ceramic and Glass in the Early Towns of the Middle Meuse Valley, *Medieval and Modern Matters. Archaeology and Material Culture in the Low Countries* 4/2013, 133–151.

Van Wersch, L., S. De Longueville, L. Dussubieux, N. Fagel, F. Hatert & P. Degryse, 2020: White pottery production in the Middle Meuse valley: sustainability of clay resources during the early Middle Ages, *Archaeological and Anthropological Sciences* 12/7, 150.

Verhaeghe, F., 1995: Het vroeg-Middeleeuwse geglazuurde aardewerk uit Oost-Souburg, in: Heeringen, R. M. van, P. A. Henderikx & A. Mars (red.), *Vroeg-Middeleeuwse ringwalburgen in Zeeland*, Goes/Amersfoort, 155–169.

Verhart, L.B.M., 2013: Het onderste uit de kan en voor een dubbeltje op de eerste rang: de aankoop van de collectie oudheden van de Roermondse notaris Charles Guillon, *Spiegel van Roermond. Jaarboek voor Roermond* 21/2013, 66–83.

Verhart, L.B.M., 2018: Het belang van Limburg voor Leiden. Hoe de waardevolle collectie van notaris Charles Guillon voor een groot deel in het RMO terecht kwam, in: Ter Keurs, P. & W. Wirtz, *Rijksmuseum van Oudheden Leiden. Een geschiedenis van 200 jaar*, Leiden/Zwolle, 195–213.

Verhart, L.B.M., 2022: In opdracht van de minister. De Leidse conservator L.J.F. Janssen bericht Den Haag over de archeologie in Limburg tussen 1848 en 1850 (deel 1), *Publications de la Société Royale Historique et Archéologique dans le Limbourg* 158/2022, 115–164.

Verhoeven, A.A.A., 1998: *Middeleeuws gebruiksaardewerk in Nederland (8ste-13de eeuw)*, Amsterdam (Amsterdam Archaeological Studies 3).

Verhoeven, A.A.A., 2005: *Archeologische begeleiding van sloopwerkzaamheden aan het Wilhelminaplein te Schinveld (gemeente Onderbanken)*, Amersfoort (ADC Rapport 339).

Verhoeven, A.A.A., 2013: Aardewerk uit Tiel rond 1000, in: Oudhof, J.-W.M., A.A.A. Verhoeven & I. Schuuring (red.), *Tiel rond 1000. Analyse van vier opgravingen in de Tielse binnenstad*, Amsterdam (Themata 6), 116–120.

Verhoeven, M.P.F., 2007: *Hoog, middelhoog en laag; een archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart voor de Parkstad Limburg gemeenten en de gemeente Nuth*, Weesp (RAAP-rapport 1483).

Verhoeven, M.P.F. & M.J. Janssen (red.), 2019: *Alles op een rij. Archeologische opgravingen in het Merovingisch grafveld in Alphen (Noord-Brabant)*, Weesp (RAAP-rapport 3560).

Verwers, W.J.H., 1980: North Brabant in Roman and Early-Medieval Times III: The Merovingian Cemetery of Meerveldhoven (Mun. of Veldhoven), *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 28/1978, 251–307.

Vogel, J.C. & H.T. Waterbolk, 1963: Groningen Radiocarbon Dates IV, *Radiocarbon* 5, 163–202.

Vogel, J.C. & H.T. Waterbolk, 1967: Groningen Radiocarbon Dates VII, *Radiocarbon* 9, 107–155.

Voncken, J.H.L., 2010: Ontstaansgeschiedenis van de steenkolenwinning in Nederland, *Gea* 42/4, 112–115.

- Vos, P. & S. de Vries, 2013: *2^e Generatie palaeogeografische kaarten van Nederland*, Utrecht.
- Vreenegoor, E., 1991: *Methodiek van de aardewerkdeterminatie. Determinatie vondstmateriaal Haag-Sittard 1990 (1984)*. (Internal report ROB).
- Vreenegoor, E., M. Bartels & A. Mars, 1993: *Brunssum-Schinveld typologie-chronologie van Anton Bruyn, herzien aan de hand van de onderzoeken te Haag-Sittard (1991) en Susteren-Vrouwestift (1992-1993)*. (Internal report ROB).
- Vreenegoor, E. & J. Van Doesburg, 2013: *Een middeleeuwse hoeve in Swalmen-Nieuwenhof. Archeologie in de A73-Zuid*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 204).
- Waegeman, T., 2005: De burcht van Kessenich herontdekt, in: *Opera Omnia 3. Een verzameling historische en heemkundige opstellen*, 50–79.
- Wetzels, E.P.G., 2022: Museaal erfgoedbeleid in Maastricht 1979-2019. Krijgt Maastricht nu eindelijk eens een stedelijk historisch museum? in: Van Den Boogard, J. & E.P.G. Wetzels (red.), *Voor de eeuwigheid? Gedenkboek veertig jaar Stichting Historische Reeks Maastricht, 1979-2019. Achttien verhalen over Maastricht cultuurstad*, Maastricht (Vierkant Maastricht 47), 150–183.
- Willems, J., 1973: Le quartier artisanal gallo-romain et mérovingien de « Batta » à Huy, *Archaeologia Belgica* 148.
- Willems, J., 1977a: Huy 1976. Rebutts de production de poterie mérovingienne rue des Augustins, *Bulletin Cercle Archéologique Hesbaye-Condroz* 14, 133–140.
- Willems, J., 1977b: Huy 1977. Rebutts de fabrications de poterie mérovingienne rue du vieux-pont, *Bulletin Cercle Archéologique Hesbaye-Condroz* 14, 141–146.
- Willems, J., 1986: La production de poterie à l'époque mérovingienne dans la région hutoise, in: M. Otte & J. Willems (éd.), *La civilisation mérovingienne dans le bassin mosan. Actes du colloque international d'Amay-Liège du 22 au 24 août 1985*, Liège (Études et recherches archéologiques Université Liège 22), 241–260.
- Willems, J., 1994: Un four de potier mérovingien tardif fouille à Huy à la rue Godelet en 1981, *Vie Archéologique* 42, 49–69.
- Willems, J. & J. Witvrouw, 2005: La céramique mérovingienne produite à Huy. Esquisse d'une typologie, in: Plumier, J. & M. Regnard (coord.) *Voies d'eau, commerce et artisanat en Gaule mérovingienne*, Namur (Études et documents Archéologie 10), 301–318.
- Willemsen, A., 2023: *Het jaar 1000. Nederland in het midden van de Middeleeuwen*, Leyden.
- Wouters, H.H.E., 1985: *Maas en munt. Historische kijk op de nering in het Limburgse Maasdal – A historical sketch of economic life in the Limburg Maas valley – Historische Skizze des Wirtschaftslebens im Limburger Maastal – Esquisse historique de la vie économique dans la vallée de la Meuse*

limbourgeoise, Heerlen (DSM-Kalenderboek – DSM Calendar book – DSM-Kalender – DSM calendrier 34/1985).

Curriculum Vitae

Maurice Janssen, born 1984 in Tegelen, studied archaeology at the *Katholieke Universiteit Leuven*. From 2007 to 2010, he completed his bachelor degree there (*cum laude*), and in 2011 his master degree (*magna cum laude*). During his studies, he focussed in particular on the archaeology of western Europe, the archaeological sciences and the physical and social geographic environment. Studying the spatial development of the city of Maastricht and its hinterland during late Roman and early medieval times in his bachelors thesis, in his master thesis, titled *Merovingian cemeteries in and around the Belgian Hesbaye. A study of the burial rite and the custom of furnishing - with an emphasis on ceramics - within the burial rite (Merovingische begraafplaatsen in en rond de Belgische Haspengouw. Een studie naar het grafritueel en de plaats van de grafgiften (met de nadruk op keramiek) binnen het grafritueel)*, he further expanded his focus to the medieval period.

After graduation, Maurice was employed in Dutch commercial archaeology. His interests were primarily with the medieval phases in urban excavations and urban developments as well as with medieval burial grounds, both from a spatial and material culture perspective. From 2019 onwards (at first part-time working as an archaeologist for the city of Maastricht as well) his work shifted to the analysis of legacy excavations, kept in archaeological repositories, together with his collective *SAGA Archeologie*.

It was in this setting that he studied the medieval ceramics chronology of the South Limburg production sites, eventually leading to an external PhD trajectory at Leiden University and this dissertation.